

2017-02-17

Bilaga 1. Årsbokslut MSN 2016
MSN 2016/77-041

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Årsbokslut MSN 2016

I Ansvar och uppdrag

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden (MSN) ansvarar för myndighets- och huvudmannauppgifter inom samhällsbyggnads- och miljöområdet. Mer precist fullgör nämnden de uppgifter som åligger byggnadsnämnd enligt bl.a. plan- och bygglagen samt sådan kommunal nämnd som avses i bl.a. miljöbalken och livsmedelslagen inom miljö- och hälsoskyddsområdet. Detta innebär bl.a. att

- upprätta förslag till detaljplaner och fastighetsplaner
- se till att det finns kartor över kommunen för fysisk planering och infrastruktur
- bevaka och besluta i miljö- och hälsoskyddsfrågor
- bevaka och besluta i frågor om livsmedelskontroll
- pröva ansökningar om bygglov

2 Mål

De väsentliga områden som miljö- och stadsbyggnadsnämnden fortlöpande ska följa upp under 2016 är *effektiva processer*, *hållbar stadsutveckling* och *hög kundnöjdhet*. Inom de väsentliga områdena har strategiska mål och indikatorer fastställts. Överlag är måluppfyllelsen god inom nämndens ansvarsområde. Under 2016 har nya fokusområden och ett flertal nya indikatorer tagits fram kopplat till de fyra nya övergripande målen för kommunen.

3 Verksamhetsresultat

3.1.1 Verksamhetsvolym

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden har haft 12 sammanträden under 2016. Totalt behandlades 388 ärenden av nämnden och nämndens utskott.

Ärendetyp				
	2013	2014	2015	2016
Antagna planer standard eller utökat förfarande (f.d. normala planer)	5	5	14	11
Antagna planer standard eller begränsat förfarande (f.d. enkla planer)	9	4	6	11
Antal planbesked	41	22	19	23
Inkomna bygglovsärenden (lov & bygganmälan)	1381	1480	1861	1782
Bygglovsbeslut	1848	1776	2182	2081
Inkomna bygganmälningsärenden	300	425	622	441
Antal beslut miljötillsyn	764	688	562	550
Antal beslut livsmedelstillsyn	241	251	285	401

Totalt har 22 planer antagits under året. Utöver planer och planbesked har miljö- och stadsbyggnadsnämnden under året även tillstyrkt Planiprogrammet med ca 2 100 bostäder.

Inkomna bygglovsärenden ökade kraftigt under 2015 och även under 2016 har ärendeflödet varit högt. Antalet bygganmälningsärenden har sjunkit, främst då antal anmälningar om installation av kommunalt VA har varit lägre 2016. Antalet Attefallsärenden var i år 238 att jämföra med fjolårets 274.

Antal beslut inom miljötillsynen är i nivå med föregående år. En bidragande orsak till att nivån är lägre de två senaste åren än tidigare är att det inte längre krävs beslut om tillsynsavgifter för skolor och förskolor då dessa har en fast avgift från och med 2015. Tidigare togs beslut om avgift i samtliga förskolor och skolor som inspekterades.

Det ökade antalet delegationsbeslut inom livsmedelstillsynen är orsakad av att fler beslut om årlig kontrollavgift och att fler beslut om avgift för extra uppföljning har fattats. Att fler beslut om årlig kontrolltid har fattats har sin grund i att kontrolltidstillägget tagits bort för skolor och förskolor samt att en översyn gjorts av hälsokostverksamheter och ändrade erfarenhetsbedömningar. Flera extra uppföljningar utfördes även under 2016 jämfört med föregående år för att följa upp brister i livsmedelshanteringen.

3.1.2 Hög kundnöjdhet

3.1.2.1 Hög kundnöjdhet

Nöjd-Kund-Index (NKI) är ett sammanfattande mått på en verksamhet sedd ur kundernas perspektiv och är en etablerad modell för att mäta kundnöjdhet. Måttet möjliggör jämförelser både med andra kommuner och andra branscher. En kontinuerlig mätning av NKI ger även en möjlighet att se hur kundernas syn på service och myndighetsutövning förändras över tid.

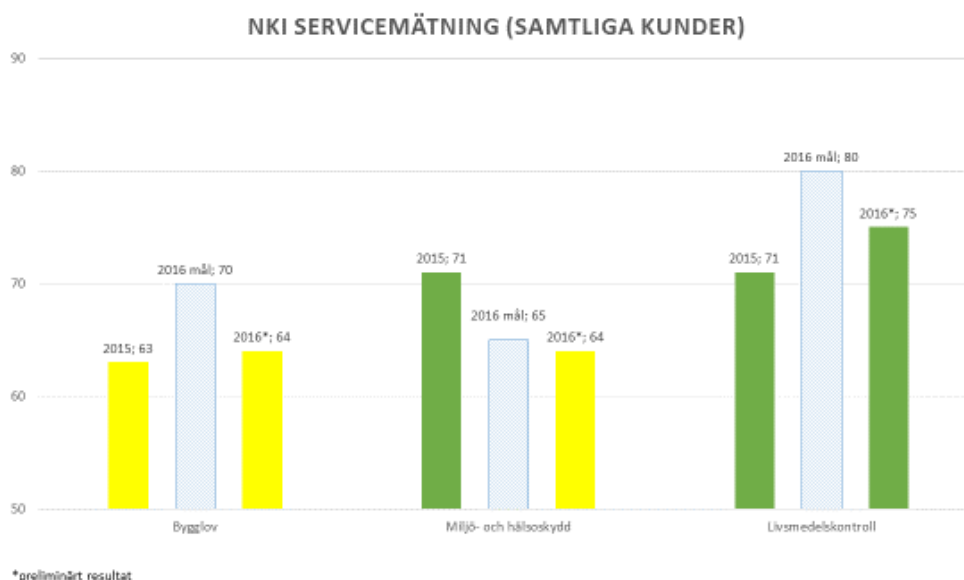
Att öka kundnöjdheten har varit ett viktigt utvecklingsområde inom nämndens ansvarsområde under 2016. Arbete pågår för att nå målet om en hög kundnöjdhet.

Exempelvis har satsningar på bemötande och kvalitetsarbete gjorts. Nya arbetssätt utvecklas för att bidra till ett högre NKI.

Nacka kommun deltar i servicemätningen Insikt som mäter den upplevda servicen vid myndighetsutövning. Undersökningen omfattar både företags- och privatkunder. NKI redovisas på en skala av 0-100, där 100 är högsta betyg. Ett lågt eller mycket lågt betyg markeras med rött i rapporten, ett godkänt betyg med gult och ett högt eller mycket högt betyg med grönt.

Insamling pågår fortfarande för 2016 och samtliga resultat kopplat till undersökningen är därför preliminära. Resultatet för 2016 är att utfallet i nuläget är lägre än fastställda målvärden för vissa verksamhetsområden. Samtliga utfall är emellertid inom intervallet godkänt eller högt betyg. En utförligare återkoppling med resultat från insamlat material under 2016 kommer att presenteras för nämnden senare under våren 2017.

NKI för bygglovskunder (företag och privatpersoner) är 64 att jämföra med 63 för 2015. Privatpersoner är nöjdare än företagskunder. Preliminärt NKI för företagskunder är 59 för 2016. NKI för miljö- och hälsoskyddsområdet har sjunkit från 71 till 64. NKI för livsmedelskontrollen har ökat från föregående års utfall på 71 till 75. Inom bygglov- och miljötillsynen har handlingsplaner tidigare tagits fram och förbättringsarbete pågår.

Tidigare genomförda undersökningen visar på en ökad kännedom och hög nöjdhet hos Nackaborna kring den planerade stadsutvecklingen. Andelen svarande som gett mellan eller höga betyg till kommunen i SCB:s Medborgarundersökning för hur nöjda de är med kommunens sätt att sköta samhällsplaneringen är oförändrat jämfört med 2015.

Arbete pågår kontinuerligt för att utveckla kommunikation kring stadsutveckling. Utöver dialog i enskilda projekt har Nacka valt att aktivt och medvetet pröva konst, kultur och konstnärlig kompetens som resurser i stadsutvecklingen. Ett sätt att arbeta med medborgardialog är via konst, kultur och konstnärlig kompetens i stadsutveckling. Projektet Konsten att skapa stad ingår i de flesta pågående stadsbyggnadsprojekt. "Kolibri på Kvarnholmen" är ett resultat av projektet där boende i alla åldrar har varit med vid utformningen av offentliga platser i sin närmiljö. Ett annat exempel är "Ljustrådar" på Nya gatan.

3.1.2.2 Överprövningsvolym

Uppföljningen av överprövningsvolym och andel ärenden som ändrats i sista instans infördes som nyckeltal för MSN 2012. Utöver att följa själva statistiken över rättsutfall mäts även kunders uppfattning om rättssäkerheten via serviceundersökningen Insikten. En utförlig redovisning och analys av rättsfallen inom nämndens ansvarsområde sker under våren 2017.

Andelen överprövade bygglovsärenden som ändrats i sista instans 2016 var 20 %. Detta är en minskning jämfört med föregående år. Samtliga rättsfall kopplat till bygglov diskuteras och analyseras även inom ramarna för bygglovsenhetens kvalitetsarbete. Utfall för övriga verksamhetsområden är i linje med fastställda målvärden och föregående års resultat.

Betygsindex för serviceområdet rättssäkerhet inom ramarna för SKL:s serviceundersökning är fortfarande preliminära för 2016. I nuläget är utfallet för bygglovs samtliga kunder, privat- samt företagskunder, inom serviceområdet rättssäkerhet 64. Motsvarande värde för kunderna inom miljö- och hälsoskyddsområdet är 68. Värdena för 2016 kan komma att justeras när insamlingen är slutförd.

3.1.3 Hållbart stadsbyggande

Kopplat till kommunens övergripande mål om en god livsmiljö och långsiktigt hållbar utveckling har tre områden lyfts fram som särskilt viktiga att bevaka för MSN; vatten, att stadsbyggande ska bidra till en god bebyggd miljö samt buller. För målet att den planerade stadsutvecklingen ska bidra till en god bebyggd miljö saknas fastställda indikatorer för 2016.

3.1.3.1 Vatten

Inom EU finns det sedan år 2000 ett gemensamt regelverk, vattendirektivet, som ska säkra en god vattenkvalitet i Europas yt- och grundvatten. 2004 infördes vattendirektivet i svensk lag. Den är fortfarande en bit kvar innan Nacka når målet om en god ekologisk och kemisk status på alla vatten. Övergödning och påverkan av miljögifter är de största problemen i kommunens kustvatten. Flera vattenområden uppnår inte heller god kemisk status.

Avloppsvatten från anläggningar med dålig rening bidrar till övergödning i sjöar och kustvatten. Det är ett av skälen till att det kommunala VA-nätet håller på att byggas ut i förnyelseområdena i Nacka. Anslutningstakten är beroende av förnyelseplaneringen och att detaljplaner tas fram, samt utbyggnaden av VA, och kan därför variera enskilda år. Sedan 2014 har närmare 600 enskilda avlopp anslutits till det kommunala VA-nätet. Utfallet för 2016 var 70.

Möjligheterna att tvätta båtbottnar har förbättrats de senaste åren. I nuläget har 7 båtklubbar spolplattor eller bottentvättar i Nacka. Målet om 8 spolplattor bygger på en bedömning gjord hösten 2013 av en realistisk målsättning för antalet spolplattor i kommunen på ungefär tre års sikt. Resterande behov kan täckas med alternativa lösningar på sikt.

3.1.3.2 Buller

Riksdagen har angett riktvärden för trafikbuller utomhus som inte bör överskridas vid nybyggnation av bostadsbebyggelse. Nyckeltalet ger en indikation på om ljudmiljön utomhus överlag är godtagbar i utvecklingen av nya bostäder i kommunen. Uppföljningen görs utifrån bullerprognoser och den planerade bebyggelsen i antagna planer.

Utfallet är en uppskattning hur många bostäder som kommer att beröras av förhöjda bullernivåer utomhus, eftersom byggnadernas exakta placering och utformning bestäms först vid bygglov och genomförande. Riktvärdena för ljudnivåer inomhus ska dock alltid uppfyllas. För 2016 är andelen bostäder i antagna detaljplaner som uppfyller rekommenderade bullernivåer utomhus 97 %.

4 Insatta resurser

4.1.1 Effektiva processer

4.1.1.1 Korta handläggningstider

För att kommunens långsiktiga mål om antalet bostäder och arbetsplatser ska uppnås är det viktigt att handläggningsprocesserna är effektiva. Ökningen av ärenden inom nämndens ansvarsområden på grund av den territoriella utvecklingen under de kommande åren gör att detta kommer att fortsätta vara ett viktigt område för nämnden att bevaka.

Under 2016 har miljö- och stadsbyggnadsnämnden antagit 22 nya planer. Under året har arbete med ca 20 nya planer påbörjats, bl.a. för Orminge, Ryssbergen, Svindersberg och överdäckningen av 222. Vid årsskiftet pågick arbete med cirka 75 planer.

Arbetet med förnyelseplaneringen fortsätter. Under året har två detaljplaner för förnyelseområden antagits (Område C och W). Nämnden har även tillstyrkt

Planiaprogrammet. Ett planprogram uttrycker kommunens utgångspunkter, vilja, mål och avsikter med ett område samt ange förutsättningar för kommande detaljplanearbete.

För handläggning av planer med standard eller utökat förfarande (fd. normala planer) finns ett mål om att medianhandläggningstiden ska vara 24 månader (start pm – antagande). Detta gäller inte planer kopplade till förnyelseplaneringen där målet är 36 månader. Utvecklingen har varit positiv de senaste två åren. För de planer som antogs under 2015 var medianhandläggningstiden 35 månader och för 2016 var handläggningstiden av planer med standard eller utökat förfarande 29 månader. Andel planbesked som handläggs inom 4 månader är kvar på samma nivå som 2015, utfallet för året var 65 %.

Medianhandläggningstider för bygglovsärenden var 6 veckor 2016, vilket är något högre än målvärdet och utfallet 2015 som var 5 veckor. Andel bygglovsärenden som handläggs inom 10 veckor (komplett ärende – expediering) var 97 %.

Under året har den kommunala lantmäterienheten (KLM) i Nacka bl.a. haft fokus på att korta handläggningstiderna. Bemanningen inom har varit god efter en period då verksamheten varit underbemannad. Mediantiden för fastighetsbildning för 2016 var 211 dagar att jämföra med 358 dagar för 2015.

4.1.1.2 Beslutsförmåga

Kommunens mål om byggande kommer att innebära en ökad ärendevolym inom nämndens nuvarande ansvarsområden. För att tempot i bland annat bostadsproduktionen ska ske enligt plan är det viktigt att miljö- och stadsbyggnadsnämnden lyckas bibehålla en effektiv nämndhantering trots en ökad ärendevolym. Den samlade bedömningen är att nämndarbetet under 2016 har varit effektivt. Avvägning mellan nämnd- och delegationsbeslut har varit rimlig och relativt få återremisser och bordläggningar har skett under året.

4.1.1.3 Produktivitet inom bygglovs- och tillsynsverksamheten

Trots en hög personalomsättning och många nya medarbetare har bygglovsenheten bibehållit sin produktivitet. Utfallet av antalet inspektioner inom livsmedel respektive miljötillsynen är något lägre än fastställda målvärden men har ökat jämfört med 2015. Utfallet av indikatorerna inom målet visar en god måluppfyllnad i jämförelse med andra kommuner.

5 Ekonomi

Miljö- och stadsbyggnadsnämndens kostnader har totalt varit något lägre 2016 än vad som budgeterats. Nämnden redovisar ett positivt ackumulerat resultat jämfört med budget för året på 873 tkr.

Verksamhet (kostnad tkr)	Budget	Utfall	Avvikelse
Nämnd och nämndstöd	-4 476	-4 039	437
Anslag	-24 563	-24 563	0
Projektverksamhet	-2 436	-1 999	437
Summa	-31 474	-30 601	873

Nämndens internbudget är indelad i flera olika verksamheter; nämnd och nämndstöd, anslag för vissa löpande uppgifter som utförs vid resultatenheterna samt särskilda medel för projekt och tillfälliga satsningar. Anslagen till resultatenheterna utbetalas i tolfte delar medan medlen för projektverksamheten disponeras efter särskilda beslut.

5.1.1 Nämnd och nämndstödsverksamhet

Den positiva avvikelsen för verksamheten nämnd och nämndstöd är 437 tkr jämfört med budget. Detta är främst ett resultat till följd av lägre kostnader för utbildning och tryckkostnader än vad som budgeterats.

5.1.2 Anslagsfinansierad verksamhet

MH-enheterna inom stadsutvecklingsprocessen är finansierade antingen via intäkter från taxor och avgifter eller av anslag. För att ekonomin i processen ska vara i balans krävs att alla uppdrag har en tydlig finansiering. Beviljade medel från MSN utgör ca 15 % av de totala intäkterna för dessa enheter. Även SÄN och KS finansierar verksamhet inom stadsutvecklingsprocessen via beviljade medel eller uppdrag. Övrig verksamhet är taxefinansierad.

5.1.3 Projektverksamhet

MSN:s projektbudget används för att finansiera utredningar eller tillfälliga insatser som inte ingår i de anslag som MH-enheterna erhåller direkt i form av anslagsfinansiering. Under 2016 användes projektbudgeten för att finansiera sex projekt. En mindre projekterserv fanns även budgeterad.

MSN miljö & Stadsbyggnadsprojekt (kostnad tkr)	Budget 2016, helår	Utfall 2016,
Avsluta äldre ärenden bygglov	-400	-92
Digital produktionslinje bygglov	-300	-273
Inventera markföroreningar	-450	-361
Vattendirektivet	-300	-366
Uppdatera bullerkartläggningen	-250	-313
Åtgärda omoderna planer	-600	-593
Projektereserv	-136	0
Totalt tkr	-2 436	-1 999

5.1.3.1 Avsluta äldre ärenden bygglov

Projektet att avsluta äldre ärenden inom bygglovsområdet påbörjades under 2016 men projektet kom igång först under senare delen av hösten. Arbetet har nu påbörjats att granska identifierade ärenden och beräknas pågå under hela 2017.

5.1.3.2 Digital produktionslinje bygglov

Målet för projektet Digital produktionslinje bygglov var att gå över i ett helt digitalt dokument- och ärendeflöde för bygglovhanteringen. En uppföljning av ärendeflödet för 2016 visade att 43 % av alla ärenden inkom digitalt. Från och med den 1 maj konverteras de ärenden som kommer in i pappersformat har från den 1 maj konverterats till digitala ärenden.

5.1.3.3 Inventera markföroreningar

Under 2016 har miljöenheten arbetat med att inventera markföroreningar i Nacka. En strategi har tagits fram för vidare utredning och efterbehandling av förorenade platser i hela kommunen. Strategin utgör ett viktigt underlag för att prioritera tillsyn, undersökningar och framtida åtgärder av dessa objekt. Strategin kommer att behandlas an nämnden i mars 2017.

Inom ramarna för projektet har en genomgång gjorts av samtliga misstänkt förorenade platser som listats i den nationella databasen EBH-stödet. För att se hur områdena berörs av exploatering har platserna jämförts med pågående detaljplaner och planer på kommande planområden. En uppdaterad digital karta över de områden som bedöms ha hög eller mycket hög risk har tagits fram. Den digitala kartan är tillgänglig via kommunens InternGIS.

Granskningen har även visat att det finns områden som åtgärdats tidigare, men som ändå har kvar klass 2 (hög risk) då Länsstyrelsen saknat en rutin för omklassning. Inom projektet har även ett 30-tal objekt som tidigare fått en grov branschklass fått en historisk genomgång och klassats på bättre underlag.

Projektet har samordnats bl.a. med enheten för strategisk stadsutveckling och med planenheten, via gruppen för miljö i samhällsplaneringen. Resultatet av projektet utgör även en grund för arbetet med att ta fram s.k. ansvarsutredningar för förorenade områden som ska exploateras. Ett arbete som kommer att göras inom ramarna för nämndens projektbudget 2017.

5.1.3.4 Vattendirektivet

Nacka kommun arbetar sedan lång tid tillbaka med att förbättra sjöarnas och kustvattnets status. Inom ramarna för projektet pågår ett långsiktigt arbete med förstudier och samordning av arbetet med att uppnå vattendirektivets målkrav, god vattenstatus.

Under 2016 har Nacka kommun deltagit i ett arbete att ta fram en ansökan om medel för att ta fram ett Lokalt åtgärdsprogram för Stockholms inre skärgård tillsammans med Svealands Kustvattenvårdsförbund. Syftet med projektet är främst att beskriva och bidra till att nödvändiga åtgärder genomförs som krävs för att nå miljö kvalitetsnormerna god ekologisk status samt god kemisk status för Stockholms inre skärgård. Som en del av detta arbete har markanvändningen för Nacka kommun kartlagts i syfte att beräkna Nacka kommuns geografiska belastning på den inre skärgården.

Många av de kommande stadsbyggnadsprojekten med koppling till tunnelbaneavtalet ligger inom Järlasjöns tillrinningsområde. Dagvatten från dessa planområden avrinner därmed till sjön. För att detaljplanerna ska kunna antas och genomföras så måste kommunen visa att nedströms liggande vattenförekomster inte påverkas. Ett kunskapsunderlag för att klarlägga eventuell påverkan har därför tagits fram. Under året har även en utredning tagits fram som visar Järlasjöns vattenomsättning. Ett mer långtgående provtagningsprogram har även startat upp som ska belysa koncentrationen av olika dagvattenrelaterade föroreningar i sjön. Syftet med undersökningarna är att fastställa om de reningsåtgärder som planarbetet ställer som krav på är tillräckliga eller om ytterligare åtgärder är nödvändiga.

Enligt kustprogrammet ska kommunen verka för ett hållbart båtliv. För att minska belastningen av föroreningar från båtar så pågår ett arbete tillsammans med kommunens markgrupp och Nacka förenade båtklubbar om att ta fram arrendeavtal som premierar båtklubbarnas miljöarbete. Under året har ett antal möten hållits. Arbetet kommer att fortsätta under 2017.

5.1.3.5 Uppdatera bullerkartläggningen

Under 2015 utfördes en bullerkartläggning av kommunen utförts. I kartläggningen har beräkningar av ljudnivåer från väg- och spårtrafik utförts. Under 2016 har bullerkartläggningen implementerats i kommunens GIS-system InternGIS. Ett arbete med att informera om och lära ut hur kartläggningen kan användas inom myndighetsutövande, bygglovshandläggning och stadsbyggnadsprocessen har gjorts. Projektet har även bidragit med underlag till den länsomfattande sammanställningen av kommunkartläggningar som just nu sammanställs av Centrum för arbets- och miljömedicin.

För att hålla kartläggningen tillförlitlig och användbar har en uppdatering av beräkningarna påbörjats där nya trafikflödesmätningar har lagts in och uppenbara fel rättats (50 ytterligare punkter till de 150 trafikflödesmätningar som gjordes 2014-2015). Ett vidare arbete med att öka bullerkartläggningens tillförlitlighet har även gjorts genom ljudmätningar vid några stickprovsplatser för att verifiera de beräknade ljudnivåerna.

5.1.3.6 Åtgärda omoderna planer

Syftet med projektet är att åtgärda gamla planer som har mist sin aktualitet. Orsakerna till att gamla planer behöver moderniseras kan vara flera. De viktigaste åtgärderna handlar om att hantera planstridigheter och fel som uppkommit på grund av förändrad lagstiftning eller nya förutsättningar. Vidare finns önskemål att ta bort begränsningar när det gäller tomtindelning eller antalet lägenheter i villor för att göra det möjligt att skapa fler bostäder.

Under 2016 antogs planändring för Sten Stures väg i Duvnäs Utskog för att hantera ett 30-tal radhus som blivit planstridiga på grund av felaktig våningshöjd. Vidare antogs en frimärksplan för fastigheten Björknäs 1:768 på Björknäsplatån, för att hantera en villa som blivit planstridig på grund av felaktigheter i samband med bygglov.

Under 2016 inleddes även arbete med två nya mindre planuppdrag som har fått positivt planbesked. Dessa kommer att antas under 2017. För den första fastigheten handlar det om att åtgärda en planstridig våningshöjd för en villa samtidigt som även andra villor med samma problem inom närområdet om möjligt kan åtgärdas. För den andra fastigheten har planenheten tidigare gjort en detaljplan där byggrätten för ett garage till villa har varit svår att genomföra, på grund av terrängförhållanden. Genom en frimärksplan kan den gamla planen ändras så att garaget blir något bättre beläget.

Under sommaren 2016 har planenheten även arbetat med en kartläggning av omoderna detaljplaner för kunna föreslå en prioritering av detaljplaner som behöver ändras, eftersom antalet omoderna planer är många. Användandet av anslaget under 2016 har främst använts till mindre planändringar eller frimärksplaner som initierats genom ansökan om planbesked.